

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר צוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת
מטות
מסעי
♦♦♦
שנת
תשפ"ה
♦♦♦

גליזין 312

בין אדם לחבירו

כי אם אחד עושה שולחן, מה יקרה אם השולחן לא יצליח, לא יצליח... העולם לא יתחפך מזה. אבל כאן עוסקים בנשמות! לכן האדם שעוסק בזה צריך לדעת שהוא עוסק עם "נשמות", ועסק עם נשמות, האם זה דומה כמו שעוסק עם שולחן, וכל מיני דוממים, עם כסף וזהב, הרי אי אפשר לדמות!

יכול "להרוג" ח"ו עם מילה...

המלמד צריך לדעת להיות מאד "ברצינות". ובדרך כלל בשלומד עם תלמידים, והתלמידים בדרך כלל מרגיזים, כמו שהמציאות שילדים מרגיזים מאד, וקשה מאד להישאר במצב של רוגע, והרבה פעמים מתרגזים ואומרים דברים "קשים", ובוזא אפשר לפעמים חלילה והם כמו להרוג! ולא ח"ו להרוג גופנית, רק מיתת רוחנית. כי בזה הוא יכול להרוס את הנשמה שלו, אם אומר לו כאלה דברים רעים, ממילא הילד כבר מתייאש מללמוד, כי הוא חושב מה כבר יחיה ממני...

"פצע" בנשמה...

ופצע בזה מי יודע אם יכולים לרפאות את זה, והרבה הרבה שנים צריך כדי לרפאות בזה "פצע של הנשמה". וזה צריך "מאד לדעת" כשעוסק עם ילדים, שהוא עוסק עם נשמות קדושות של כלל ישראל, ומאד צריך לחשונה, ולדעת מה הוא עושה. ע"כ.

מעשה "נורא"

ומרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א הביא השבוע בשיעורו, "מעשה נורא" על ילד שגילו בכיסיו גניבה, וחשדו בו שגנב את החפץ, למרות שהוא לא גנב, רק חבירו הגנב הצליח להשחיל לכיסו את הגניבה. והמלמד לא האמין לילד שהוא לא גנב, וכיוצא בזה... ובסוף התדרדר עד כדי כך שבסוף נשא "גזירה" רח"ל. [כמוכא בגליזין "הנפלא" בענייני דיומא].

לתקן סיבות החורבן

בעמדנו בימים "נשגבים" אלו, ימי ה"אבלות על חורבן הבית", הרי ראשית חובתנו לראות "לתקן" את הדברים שגרמו לחורבן, והם עניני "בין אדם לחבירו", כמבואר בחז"ל הק".

איש ולא קטן...

והנה התפיסה הפשוטה אצל הרבה אנשים, שילדים... לא קרה כלום אם פגעו בהם. אך זה "שקר", כפי ששמענו הרבה מאד מרבנו, שהי' מתריע ע"ז הרבה. ובדרך כלל בכנסי "חינוך" הי' מדבר על חומר דבר זה, של פגיעה ח"ו בנפש הילד. ונביא בס"ד מה שאמר באחד מכנסים אלו.

גודל "השיבות מלמד"

וז"ל: כבר הזכרנו בכמה מקומות שיש אנשים שטועים וחושבים שהמלמד הוא לא כ"כ חשוב, מה הוא, סך הכל מלמד... ואם המלמד היה עשיר, אולי היו מכבדים אותו, אבל מלמדים בדרך כלל לא עשירים... ממילא אין להם כ"כ כבוד. אבל באמת צריך לדעת שהקב"ה "מאד אוהב" את אלה שמלמדים תורה לתינוקות של בית רבן. חז"ל אומרים ומצדיקי הרבים כ"כוכבים", אלו מלמדי תינוקות, זאת אומרת שהם חשובים מאד.

עוסקים "בנשמות"

אך מצד שני הם צריכים לדעת, שהם עוסקים בדבר כזה "שאין שום דבר" דומה לו. כי כל העבודות שאדם עובד, אם הוא בעל מלאכה, או סוחר, במה הם עוסקים, בדברים של עולם הזה, דוממים, כסף וזהב, הכל מהדברים האלה, אבל מה עושה מלמד, לומד תורה עם נשמות של כלל ישראל... ואם אחד יודע שהוא עוסק בדבר כזה, חזירות בזה צריכה להיות "פי אלף ופי רבבה" מושאר דברים.

פרשת השבוע – צריך לחזק גם "דברים פשוטים"

אנחנו מוצאים בחז"ל שמחפשים עצות האידך להתחזק ואפי' בדברים שהם די פשוטים. ואחד מן המקומות הוא מאמר חז"ל בקידושין (דף פ"א ע"ב) על הפסוק **אשה הפרם וה' יסלה לה**. מביאה הגמ' ברייתא, במה הכתוב מדבר? באשה שנדרה בנזיר, ושמע בעלה וחפר לה, והיא לא ידעה שהפר לה בעלה, והיתה שותה יין ומטמאה למתים.

ומביאה הגמ' רבי עקיבא כשהיה מגיע לפסוק זה הי' בוכה, ולמה בכה? אמר – ומה מי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה, אמרה תורה צריך כפרה וסליחה. מי שנתכוין לאכול בשר חזיר, ועלה בידו בשר חזיר, על אחת כמה וכמה! ר"ע עשה קל והומר אם מי שרצה לעשות עבירה, ולמעשה לא עשה, כיון שעלה בידו בשר טלה – בשר בשר, בכל זאת הוא צריך סליחה וכפרה. כל שכן מי שאכל ממש בשר חזיר, בודאי שצריך סליחה וכפרה.

ותמוה לכא' האם צריך קל וחומר בשביל זה? דמי שנתכוין לאכול בשר חזיר ועלה בידו "בשר חזיר" שצריך סליחה וכפרה? הרי פשוט שצריך כפרה, שהרי התורה אסרה את זה בפירוש?

משמע דאפי' שזה פשוט, מ"מ על ידי הקל וחומר, מתחזקת אצל האדם יותר ההכרה עד כמה צריך לחטוף "פחד" מפני חטא. אם רואה שזה עד כדי כך, דאפי' כשלא עשה חטא, רק "רצה לחטוא" הרי הוא צריך כפרה! זה מחזק את האדם.

אמנם מה שצריך לחזק את האדם, זה לא מחמת שהי' חשש שיאכל חזיר, כי אם באמת רוצה לאכול חזיר האם מזה ימנע מלאכול? אלא הענין הוא שישנם דברים שכן אדם נחלש, ומזלזל בהם, הוא לא מרגיש את החשיבות של הדבר, וכמו שאמרו חז"ל שישנם דברים שאדם דש בעקביה! זאת אומרת שהוא חושב שזה לא כ"כ חשוב, ולא מרגיש את החשיבות של הדבר, ובכדי להרגיש את החשיבות של הדבר, צריך ללמוד מדבר אחר, אפי' שזה די פשוט, מ"מ זה מראה את החשיבות של הדבר.

ובזה הרחוב על "האחריות" בקירוב...

ואמר כך הוא אותו הדבר לגבי "האחריות" שיש לכל אדם מ"שאל" על כל הכלל ישראל, שיהודים ישובו אל הקדוש ברוך הוא. שיהודים ירגישו את התכלית שלהם שזה תורה ויראת שמים! וזה לא כ"כ פשוט, כי אמנם בן אדם מרגיש שהוא צריך, אבל לא מרגיש עד כמה זה חשוב. וכן דבר זה הוא כ"כ חשוב מה שעושים "לב לאחים" להחזיר יהודים, בין את המבוגרים, ויותר את הצעירים, שיש יותר סיכויים שיצאו אנשים גדולים: יראי שמים ותלמידי חכמים גדולים וחשובים! את חשיבותו של דבר זה צריך "להחזיר ולשנן" ולחזק, אפי' שבעצם זה די פשוט.

קבלת "מלכות שמים"

והנה אחד מהדברים שצריך לחזק, וזה מהדברים הכי חשובים, מה שידוע שהיה תמיד בכלל ישראל הכי חשוב! זה הענין של קריאת שמע "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד". מה כתוב כאן? כתוב כן אדם מרגיש שהוא צריך, אבל לא מרגיש עד כמה זה חשוב. וכן דבר זה הוא כ"כ חשוב מה שעושים "לב לאחים" להחזיר יהודים, בין את המבוגרים, ויותר את הצעירים, שיש יותר סיכויים שיצאו אנשים גדולים: יראי שמים ותלמידי חכמים גדולים וחשובים! את חשיבותו של דבר זה צריך "להחזיר ולשנן" ולחזק, אפי' שבעצם זה די פשוט.

העיקר "שירא" שמתחרט"

וכששאלו על מלמד שהשד בילד, ונתברר שמעיה, מה עליו לעשות. אמר רבנו שמספיק לפייסו לא בפני תלמידים, העיקר לבקש מחילה, שיראו שהוא מתחרט על זה.

אינו ראוי ללמד..

וזכרנו מעשה עם מלמד, שהעניש ילד בצורה משפילה מאד, וזרקו המנהל מהחידר. ובא המלמד להתחנן על נפשו, שעושה תשובה וכו'.. ולא הירשה רבנו להחזירו.. כי אמר שמי שמסוגל לעשות דברים כאלו, גם אם הרגישו אותו, הוא לא ראוי להיות מלמד.

והי' לרבנו צער גדול מזה, והי' מתפלא האיך אפשר להתנהג ככה כלפי ילד...

הבה נתחזק להתייחס "לכל איש ישראל" קטן בגדול, בכבוד הראוי לו, ובמאור פנים ישמח לב. ונזכה כנגד זה לברכה שנצטוו בני אהרן לברך את ישראל, "יאר ה' פניו אליך".

ונביא בס"ד דברים "מופלאים" שדיבר רבנו בימים אלו "לפני ארבעים שנה", בהספד על רשכבה"ג מרן בעל "הקהלות יעקב" וצוק"ל, הנותנים לנו "מעט מושגים" במציאות שהיתה בזמן בית המקדש, האיך ש"כל אחד ואחד" הושפע "אישית" מבהמ"ק.

מעלת יהודי שהי' "בזמן בית המקדש"

וכך אמר: חז"ל אמרו בכרכות (דף ה' ע"ב) ר' אלעזר חלש על לגבי ר' יוחנן חזא דהוה קא גני בבית אפל, גלייה לדרעיה ונפל נחורא, חזיה דהוה קא בכי ר' אלעזר, א"ל אמאי קא בכית, אי משום תורה ולא אפשת, שנינו אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים, ואי משום מזוני, לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות, ואי משום בני, דין גרמא דעשיראה ביר, א"ל להאי שופרא דבלי בעפרא קא בכינא, א"ל על דא ודאי קא בכית ובכו תריווהו ע"כ.

והקשה המהרש"א מה יש ב"כ לבכות על בשר שנרקב בעפר, אע"פ שהפליגו בגמ' על שופריה דר' יוחנן מ"מ לא מסתבר שעל שופריה לחוריה בכי, וכתב המהרש"א דמכיון שאנשי ירושלים היו שפירי טובא, וכמו שא"ר יוחנן אלא אשתירי משפירי ירושלים, צערם היה על החורבן שנזכרו מחורבן ירושלים, ולכך ככו.

ועדיין צריך ביאור, דאם הבכיה היתה רק על החורבן, מה איכפת לו מה דבלי בעפרא. והרי עיקר הבכיה היתה על החורבן שנזכרו מיופיו של ר' יוחנן, ומהגמ' משמע שהבכיה היא על שימות אחד משפירי ירושלים, ולא על עצם החורבן.

ונראה כך – ואולי זוהי כוונת המהרש"א, דהנה מה שאחז"ל דווקא על אנשי ירושלים דהיו שפירי טובא, כי בית המקדש היה מרכז הקדושה והטהרה, והשפעתו לא היתה רק בביהמ"ק לבד, אלא על כל הסובב. כל מה שיש לו שייכות לביהמ"ק היתה השפעת ביהמ"ק ניכרת עליו. והיו משתקפים ממנו, היושר, הצדק והמידות טובות, שביהמ"ק השפיע. כמו שאחז"ל למה נקרא שמו שמחת בית השואבה, שהיו שואבים מושם רוח"ק. כל מה שיותר קרוב ושייך לביהמ"ק, היתה לביהמ"ק יותר השפעה עליו. כל בנינו של האדם, היה מושפע מהשכינה של הביהמ"ק, עד שגם צורתו הגופנית היתה משתנה, מחיפוי של המדות טובות שהיו לו. וכן היה ר' יוחנן, שחז"ל אמרו שהיה האחרון משפירי ירושלים.

נמצא מה שבכו על האי שופרא דבלי בעפרא, אינו על עצם הגוף שיבלה בקרקע, כי זה אינו כלום, רק הבכיה היתה על הגוף שהושפע מקדושת ביהמ"ק, במידות טובות, בקדושה וטהרה וצדקות, עד שעצמותו נשתנה ליפוי, ע"כ.

האיך היו "רשעים"

וכששאלו א"כ האיך יתכן כאמת שכלל ישראל ירדו כל כך בזמן שבית המקדש היה קיים, הרי בית המקדש השפיע יראת שמים גדולה על כל סביביו, כנ"ל, וכמובא בתוס' ב"ב דף כ"א ע"א.

השיב רבינו דמי שהיה קשור לרוחניות, כאמת עלה ונתעלה מאד מכה קדושת בית המקדש, אבל מי שנתרחק ובהר בדרך הרע לא הועיל לו.

מים מים...

חי מתריע רבינו

אנשים מזלזלים בזחירות ממים, אך אינם יודעים שהים, מסוכן מאד! וצריך זחירות גדולה מאד, ובודאי שאסור ללכת לים כשאין שם "מציל". וסיפר רבינו שדברכו לעלות לארץ הקודש, הנו כמה ימים בעיר ברצלונה, – מקום שהי' גר הרשב"א – אך לא הלכו לרחוק בים, היות ולא היה שם מציל...

על עזבם את "תורתו"

זימן ה' לידי דברים חדשים "ומופלאים" שכותב מרנא החפץ חיים וצוק"ל בגדול מעלת "הלומד תורה", שהוא "ממש כספר תורה". וכמדומה שימים אלו בפרט, זה זמן שכל "חיזוק" שניתן להוסיף ולחזק את "לומדי התורה", ובפרט לצדיקים היקרים "המאויימים" מהרשעים הגדולים, בארצנו הקדושה.. זה דבר חשוב מאד.

וז"ל הק' בתורת הבית. מצד קדושת התורה, דהלא אנו יודעין כשלוקח הסופר הקלף לכתוב עליו ס"ת, ואומר שכותבה לשם ד', תיכף נתקדש העור ויורד עליו קדושה נוראה.

וכן ממש כשאיש ישראל רוצה ללמוד איזה ענינים מן התורה, ומברך בח"ת, ומורה לר' על אשר בחר בנו וציונו לעסוק בתורתו, הרי הוא ממש כמו שאומר לשם ד'. וכי היכי דשם כו"ע מורים שתיכף יורד קדושה של אותיות התורה על עור ההוא, כן ממש בזה יורד הקדושה של האותיות על נפשו כשמדבר שם, דמאי גריעותא המוח שבראשו מן העור ההוא.

וכן ידוע הוא לכל כשאומר האדם על בהמתו, שהוא רק בע"ח ולא מין האדם, קרבן לה' תיכף יורד קדושה עליו, ואפילו גיזה וצימרה נתקדש, ואסור ליהנות הימנה, והנהגה מועל בקדשי שמים וצריך להביא קרבן ע"ז, ומוזה תדין ק"ו על נפש האדם, כשהוא לומד לשם ד' תיכף יורד קדושת ד' על נפשו. ולדעתי זהו כונת המדרש רבה פ' תרומה, אמר הקב"ה מכרתי תורה לעמי ישראל כביכול נמכרתי עמה, ומתקדשת בקדושת התורה, עכ"ל.

אשת חיל מי ימצא

בימים אלו אבדנו, את הצדקנית הגדולה מרת אסתר שפירא ע"ה אשת חבר יבלחט"א הגה"צ רבי ברוך מ. שפירא שליט"א, ממקורבי ותלמידיו הנאמנים של רבנו, רבות בשנים.

מגדולי מזכי הרבים בדורנו. בכל התחומים, בראש וראשונה בארגון "האדיר" לב לאחים, ממקימו ומנהלי הארגון מיום היווסדו. והן בהקמת הב"ד המיוחד של רבותינו "משמר התורה", שהעיד ע"ז רבנו שצריך לקיים דבריהם כמו "שלחן ערוך", ובכל התעוררות לצניעות שזכה וזוכה להרבות בכלל ישראל.

וכן בדרשותיו הנפלאות "פה מפיך מרגליות", דברים היוצאים "מן הלב", ונכנסים אל הלב, ועוד הרבה ענינים גדולים מאד, אשרי חלקו. וזכתה הצדקנית ע"ה לעמוד לימינו במסירות אין קץ, חוץ ממה שהיתה בעצמה מחנכת דגולה שהאצילה מרוחה על תלמידותיה. וכן זכתה לקרב הרבה נשמות לאבינו שבשמים, ולעמוד לימינם בכל התהפוכות החיים, זכויות אין קץ.

ונזכיר את זכות אביה הגדול הרה"צ ר' חיים קרויס וצ"ל שהשקיע רבות בענין "כונת השם", והוציא סידור נפלא, שמעת שיצא לאור, הי' מתפלל בזה רבנו יום יום. וכן הוציא תהלים עם כונת ה', שהשתמש בו רבנו בקביעות, והתבטא ע"ז שאפשר ע"י דבר קטן.. להיות מזכה הרבים גדול מאד.

המקום ינחם את הגאון הצדיק רבי ברוך שליט"א וכל משפחתו הנעלה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ואך טוב ושמוחה ישכון באהליהם תמיד.

חסד של אמת

לנפש יקרה הרב דוד לייבוש ב"ר שמואל ז"ל רובין, שהלך בלא שארית בארץ.

אחיו של יבלחט"א הרה"ח הצדיק ר' מנחם מנדל רובין שליט"א מצדיקי הרבים ככוכבים, ועושה חסד לאלפים.

יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך.

"אוהבים דבריה" – "שיחו בנפלאותיו"

סיפר לי אברהם יקר, שקנה דירה באחת הערים שעדיין אין שם סידור לחשמל בשבת. והעלות להתקין מסתכמת בסכומי "עתק".

ואמר לו ת"ח גדול מה אתה חושש "לזו עלי ואני פורע", ובס"ד הציעו לו להתקין לוחות פולראיות על הגג, ומתקנים בעז"ה.

ויוצא המסקנא, שהסכום שיקבל חודשי בשביל החשמל שמייצר, משלם "בריוק" את ההלוואות שקיבל בס"ד. [והוין מזה הקב"ה מוסיף לו.. שאינו צריך לשלם חשמל גם כל ימות השבוע!]

לתרומות להפצת הגליון השבועי ולקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקובץ השבועי "אוצר הפרשה" או למייל לאורי נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר וצוקללה"ה. ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלושה 6.